

בש"פ 270/21 - חנן אברמוב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 270/21

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: חנן אברמוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
(כב' השופטת מ' בן ארי) במ"ת 31907-11-20 מיום
7.1.2021

תאריך הישיבה: ד' בשבט התשפ"א (17.1.2021)

בשם העורר: עו"ד צדוק חוגי

בשם המשיבה: עו"ד עודד ציון

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת מ' בן ארי) מיום 7.1.2021 לקבוע את מועד מתן ההחלטה בשאלת קיומן של ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לעורר ליום 4.2.2021.

1. ביום 12.11.2020 הוגש נגד העורר ואחרים כתב אישום המייחס להם סחיטה באיומים של בעל עסק. לעורר יוחסו עבירות של קשירת קשר לפשע; סחיטה באיומים שהביאה לידי מעשה; כליאת שווא וניסיון לקבל דבר במרמה. בד בבד עם הגשת כתב האישום ביקשה המשיבה להורות על מעצרו של העורר (והנאשמים הנוספים; להלן ביחד: הנאשמים) עד תום ההליכים. בבקשה תוארו בתמצית נדבכי התשתית הראייתית להוכחת העבירות המיוחסות לנאשמים, ונטען כי נשקפת מהם מסוכנות וכן כי מתקיים חשש לשיבוש הליכי משפט בעניינם ולהשפעה פסולה על

עדים, הנלמד מחוסר שיתוף הפעולה של המתלונן ומחומר הראיות. בנוסף, אשר לעורר, צוין כי קיימות לחובתו הרשעות קודמות בעבירות סמים, רכוש ומרמה. בהחלטה מאותו יום ציין בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת מ' בן ארי) "נוכח קיומו של ניצוץ ראיתי, אני מורה על מעצרו של המשיבים עד להחלטה אחרת" וקבע כי באי כוח הנאשמים יגישו הודעות תוך שבוע לגבי הסדרת הייצוג. כמו כן, נקבע דיון נוסף ליום 3.12.2020 וצוין כי לא יישמעו בו טיעונים בנושא הראיות לכאורה (בהמשך נדחה דיון זה ליום 10.12.2020 בשל אילוצי בית המשפט).

2. לבקשת בא כוחם של שניים מהנאשמים האחרים, נדחה הדיון שהיה קבוע בעניינם ליום 10.12.2020 ואולם בשל תקלת מזכירות לא התקיים הדיון שנקבע לאותו היום גם בעניינו של העורר. בהמשך לכך ביקש בא כוחו של העורר לקבוע דיון בעניינו ליום 14.12.2020 בשל כך שייצוגם של הנאשמים האחרים טרם הוסדר. בית המשפט נעתר לבקשה ובדיון מאותו יום העלה בא כוח העורר טענות לגבי חלקו המצומצם של העורר בפרשה וטען כי לא מתקיימת התשתית הראייתית הנדרשת להצדקת מעצרו. בהחלטה מאותו דיון ציין בית המשפט כי במקור אותו דיון לא היה קבוע לשמיעת ראיות ולצורך היעילות יגישו הצדדים עיקרי טיעון כתובים. בא כוחו של העורר ציין בתגובה כי הוא יסיים את טיעונו בעל פה בדיון זה ואין צורך בהגשה בכתב. בהחלטה נוספת מאותו יום הורה בית המשפט על הגשת טיעונים בכתב בנושא הראייתית על ידי המשיבה עד ליום 31.12.2020 וקבע דיון נוסף ליום 7.1.2021. עיקרי טיעון מטעם המשיבה כאמור הוגשו ביום 30.12.2020 וביום 6.1.2021 הגיש בא כוח העורר עיקרי טיעון מטעמו. בהחלטה מן הדיון למחרת, מיום 7.1.2021 קבע בית המשפט ישיבה למתן החלטה ביום 4.2.2021.

3. מכאן הערר שלפניי שבו נטען כי העורר עצור מזה למעלה מחודשיים וטרם התקבלה החלטה בשאלת קיומן של ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לו. העורר טוען כי ההחלטה בעניין קיומו של ניצוץ ראיתי התבססה אך על פירוט חומר הראיות המצוי בבקשה למעצר עד תום ההליכים ולא על בדיקת החומר עצמו; וכי לא היה מקום לדחות את המועד למתן החלטה בתשתית הראייתית הלכאורית בחודש ימים נוספים, בשים לב בין היתר להיקף המצומצם של החומר בתיק (הכולל אוגדן אחד בלבד). עוד נטען כי בעניינו של נאשם אחר בהליך, שהסכים לראיות לכאורה, התקיים דיון באפשרות מעצרו בפיקוח אלקטרוני ואין הצדקה לקיים דיון בעניינו מוקדם יותר מהדיון בעניינו של העורר. בדיון שלפניי הוסיף העורר והפנה לפסיקת בית משפט זה בדבר לוחות הזמנים שבהם ראוי כי תתקבל החלטה לגבי קיומן של ראיות לכאורה בהליכי מעצר עד תום ההליכים.

4. בדיון שלפניי טען בא כוח המשיבה כי העיכוב הנטען בקבלת החלטה בעניינו של העורר נובע בין היתר מכך שבא כוחו הגיש טיעונים בכתב בנושא הראייתית יום לפני הדיון שהיה קבוע ביום 7.1.2021 חרף הצהרתו כי אין צורך בכך בדיון הקודם לו (ביום 14.12.2020), ומכל מקום צוין כי לא הייתה ציפייה כי בית המשפט יקבל החלטה בדיון שנקבע ליום 7.1.2021. עוד נטען כי בא כוחו הנוכחי של העורר לא נכח בדיון שבו נקבע הניצוץ הראייתית ונציגי המשיבה בפרקליטות המחוז אינם זוכרים אם בית המשפט בחן את חומר הראיות עצמו. בצד האמור ציין בא כוח המשיבה כי אין מחלוקת כי על בית המשפט לעשות כן ברמה הנדרשת לאותו שלב דיוני - ואין להסתפק בבקשת המעצר בלבד.

5. לאחר עיון בערר ובצירופותיו ולאחר שהאזנתי לטיעוני הצדדים בדיון שהתקיים לפניי הגעתי למסקנה כי יש להיעתר לבקשת העורר באופן חלקי, כמפורט להלן. מעצרו של העורר בשלב זה בא בגדרי "מעצר ביניים", קרי: מעצר שעליו מורה בית המשפט מתחילת הדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים ועד לקבלת החלטה בבקשה זו. כדי להורות על מעצר ביניים על בית המשפט לבחון אם קיימת עילת מעצר וכן קיומה של תשתית ראייתית מסוימת, הוא "הניצוץ הראייתית", התומך במעצר לתקופת הביניים האמורה (בש"פ 5195/13 אבו מור נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (25.7.2013); בש"פ 127/10 פיניאן נ' מדינת ישראל, פסקאות 11-12 (19.1.2010)). עיקר טענותיו של העורר לפניי

מכוונות לדחיית המועד למתן החלטה בשאלת הראיות לכאורה ליום 4.2.2021. לטענתו, דחיית הדיון למועד זה כשהעורר נתון במעצר מאחורי סורג ובריח אינה מוצדקת. ואכן, לאחר בחינת השתלשלות הדברים שקדמה למתן ההחלטה נושא הערר, ובשים לב להיקף המוגבל יחסית של חומר הראיות בתיק כפי שהוצג על ידי בא כוח העורר (ושעליו לא חלק נציג המשיבה) ולאמות המידה שנקבעו בפסיקת בית משפט זה, אני סבור כי יש מקום לשקול הקדמת הדיון שנקבע למתן החלטה בשאלת קיומן של ראיות לכאורה. בנסיבות שפורטו, ובהן התקופה שחלפה עד כה מהגשת כתב האישום והיקף חומרי החקירה כאמור, נראה כי אכן ההחלטה לדחות את מועד ההחלטה בנושא הראיות לכאורה למשך כחודש ימים אינה עולה בקנה אחד עם אמת המידה שהותוותה בפסיקתנו לקבלת החלטה מן הסוג דנן, המבוססת על השאיפה לצמצם ככל הניתן את הפגיעה בחירותו של אדם בלא בדיקה אם התנאים הקבועים בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 לצורך הוראה על מעצרו מתקיימים (בש"פ 5735/05 וליצ'קו נ' מדינת ישראל, פסקאות 6-4 (20.6.2005); בש"פ 1871/00 איזן נ' מדינת ישראל, פסקאות 3-2 (19.3.2000)). ראו והשוו גם בש"פ 3604/00 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 486, 491-492 (2000). יוער כי אין באמור כדי לגרוע מנקודת המוצא שלפיה ככלל החלטה על מועדי דיון היא החלטה דיונית מובהקת המסורה לשיקול דעתו של המותב המנהל את ההליך, אולם בנסיבות הפרטניות שתוארו אני סבור כי יש מקום לבחון מחדש את מועד הדיון שנקבע כמפורט מטה (ראו והשוו עניין וליצ'קו, פסקה 3; עניין איזן, פסקה 3; בש"פ 3276/18 אל נבי נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (2.5.2018)).

6. בצד קביעות אלו, יש לדחות את טענת העורר שלפיה מעצרו אינו חוקי בשל פגמים שנפלו בקביעה כי מתקיים ניצוץ ראייתי בעניינו. לפי הנטען, בית המשפט לא התבסס במסקנתו זו על בחינה בלתי אמצעית בחומר הראיות בתיק. בתגובה לכך ציינו נציגי בא כוח המשיבה בדיון שלפני כי הפרקליט המטפל במחוז לא זוכר אם בית המשפט עיין בתיק החקירה עצמו וכי העורר - באותה עת - יוצג על ידי סניגור אחר. ואכן, אין חולק כי בהחלטה על קיומו של ניצוץ ראייתי לצורך החלטה על "מעצר ביניים" נדרש בית המשפט לבחון - באופן תמציתי ובהתאם למאפייני התיק - את חומר הראיות עצמו ואין מקום להסתפק בכתב האישום ובבקשה למעצר עד תום ההליכים לעניין זה (בש"פ 5831/01 חדיף נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 167, 172 (2001); בש"פ 5863/98 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(4) 503, 513 (1998); בש"פ 1289/91 הררי נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(2) 759, 761-762 (1991)). ברם, לא מצאתי כי בתיעוד הקיים הונחה לפניי תשתית מתאימה לקבוע שלא נעשה כן. ממילא, כפי שתואר, בדיון שהתקיים לאחר מכן בעניינו של העורר, כיוון בא כוחו את טענותיו נגד התשתית הראייתית הלכאורית לגופם של דברים, ולא הועלתה מצדו טענה לגבי דרך קביעת "הניצוץ הראייתי" בהחלטה מיום 12.11.2020 (ואף לא הוגש ערר בעניינה לבית משפט זה). עוד נזכיר כי גם הערר דנן לא כוון להחלטות קודמות, לרבות זו שקבעה את דבר קיומו של ה"ניצוץ הראייתי", אלא להחלטה מיום 7.1.2021, שבמסגרתה נקבע כי החלטה בשאלת הראיות לכאורה תינתן ביום 4.2.2021.

סוף דבר, בית המשפט המחוזי מתבקש לשקול הקדמת מועד הדיון שנקבע למתן החלטה בנושא הראיות לכאורה להוכחת המעשים המיוחסים לעורר, וקיומו בהקדם האפשרי לפי אילוצי יומנו. למותר לציין כי אין בהחלטתי זו משום הבעת עמדה בנוגע לטיעוני הצדדים בנושא זה לגופם של דברים.

בכך מסתיים ההליך שלפניי.

ניתנה היום, ד' בשבט התשפ"א (17.1.2021).

ש ו פ ט
